

**„Samotne macierzyństwo” - PROGRAM ZAJĘĆ DLA MATEK
SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH DZIECI REALIZOWANY
W KLUBIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY RODZINIE W KONINIE
W OKRESIE LIPIEC 2010 – GRUDZIEŃ 2012 r.**

WSTĘP

Klub Integracji Społecznej został uruchomiony na podstawie Zarządzenia Nr 415/IV/2006 Prezydenta Miasta Konina z dnia 18.05.2006 roku.

Klub Integracji Społecznej jest prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie, a głównym celem jego działalności jest reintegracja zawodowa i społeczna osób długotrwale bezrobotnych, ale także dotkniętych innymi problemami i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Konina.

Zadania realizowane przez Klub Integracji Społecznej wynikają także z przyjętej Uchwałą Rady Miasta Konina Nr 720 z dnia 3 października 2006 roku “Lokalnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Konina na lata 2006 – 2015”, w części dotyczącej programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Działalność Klubu Integracji Społecznej wpisana jest w Lokalny System Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w mieście Koninie. Ponadto program jest spójny ze “Strategią Rozwoju Konina na lata 2007-2015”, uchwaloną przez Radę Miasta Konina dnia 27 czerwca 2007 roku, Uchwała nr 116.

Klub Integracji Społecznej poprzez swoje działania wychodzi naprzeciw różnorodnym problemom dotyczącym kobiety. Obecnie w Klubie realizowany jest “Program zajęć dla kobiet dotkniętych problemem przemocy domowej realizowany w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie w okresie lipiec 2008 – grudzień 2010”. Program ma na celu odbudowanie zdolności do prawidłowego pełnienia ról społecznych i reagowania na zaburzenia funkcji rodziny oraz pogłębienie kompetencji interpersonalnych kobiet dotkniętych problemem przemocy domowej. Ponadto w roku 2009 Klub Integracji Społecznej w wyniku konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej realizował projekt “Klub Integracji Społecznej animatorem lokalnej przedsiębiorczości społecznej” w ramach programu Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu. Otrzymane w ramach konkursu środki

pozwołyły na wzbogacenie oferty programowej dla 10 kobiet pozostających bez zatrudnienia i dotkniętych problemem przemocy domowej.

Niniejszy program wychodzi naprzeciw problemom matek samotnie wychowujących dzieci, które zmagają się z różnorodnymi problemami towarzyszącymi samotnemu rodzicielstwu.

OPIS PROBLEMU

Rodzina stanowi naturalną grupę społeczną, kształtuje człowieka, jego charakter, osobowość, umożliwia rozwój moralny, dąży do wyrabiania uczuć i przekonań. Rodzina jest najważniejsza, najistotniejsza dla każdego dziecka od chwili narodzin. Jest ona jego pierwszym, naturalnym środowiskiem wychowawczym. Wywiera największy wpływ na jego całe młodzieńcze i dorosłe życie, ponieważ stanowi źródło wzorów zachowań, norm, systemu wartości i kształtowania charakteru. Okres przygotowania młodego człowieka do samodzielnego życia przebiega w rodzinie. To od niej zależy rozwój, wychowanie i „bagaż wiedzy” moralnej, emocjonalnej, praktycznej, światopoglądowej. Rodzina wskutek różnych przyczyn może ulec zakłóceniom funkcjonalnym i strukturalnym, jednym z rezultatów tych zakłóceń jest samotne rodzicielstwo. Samotne matki mają wiele dylematów wychowawczych. Należą do nich zaspokojenie potrzeb bytowych rodziny, wychowanie dzieci, poczucie osamotnienia i lęk o przyszłość swojej rodziny. Problemy te są wspólne dla rodziny matek niezamężnych i rozwiedzionych. Sytuacja ekonomiczna rodzin niepełnych jest na ogół o wiele trudniejsza niż przeciętnej rodziny polskiej. Wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez matkę wymaga niezwykle dużego wysiłku, nie zawsze same potrafią się uporać z napotkanymi trudnościami. Samotne matki pragną zapewnić dzieciom jak najlepsze warunki. Dążą aby ich dzieci zdobyły wykształcenie, zawód, dobrą pozycję społeczną. Pragną wykształcić w nich takie cechy jak: dobroć, uczciwość, wrażliwość, szacunek dla innych ludzi, gotowość niesienia pomocy. Matki samotnie wychowujące dzieci mają często poczucie porażki i zawodu, często tracą zdolność adekwatnej samooceny. Zaczynają wątpić we własną wartość i tracą pewność siebie. Zdarza się, że zamykają się w sobie, unikają kontaktów, często tracą chęć do pracy. Samotne macierzyństwo jest niezwykle trudnym zadaniem, matki odcinając się od świata towarzyskiego i zawodowego mogą odczuwać coraz większą samotność. Oprócz dylematów wychowawczych samotne matki bardzo często borykają się z problemami finansowymi, ojcowie dzieci uchylają się od płacenia alimentów, a ich egzekwowanie bywa często nieskuteczne, dlatego też znaczącą grupę świadczeniobiorców Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie stanowią rodziny niepełne, głównie są to matki samotnie wychowujące dzieci.

Program adresowany jest do samotnych matek, korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, które same wychowują dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Program zakłada zorganizowanie kompleksowej pomocy zarówno dla grupy samotnych matek jak również dla ich dzieci poprzez działania o charakterze terapeutycznym, psychoedukacyjnym, wspierającym i socjalnym.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Polepszenie standardu życiowego poprzez zwiększenie poczucia własnej wartości i samooceny, jak również poprzez pobudzenie aktywności zawodowej i społecznej kobiet samotnie wychowujących dzieci.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Działania o charakterze terapeutycznym i psychoedukacyjnym, zmierzające do zwiększenia poczucia własnej wartości i samooceny samotnych matek.
2. Wyrównanie szans samotnych matek na rynku pracy poprzez warsztaty i indywidualne porady zawodowe związane z rynkiem pracy.
3. Zapewnienie wymiany doświadczeń między matkami poprzez utworzenie samopomocowej grupy wsparcia .
4. Możliwość zdobycia umiejętności radzenia sobie w sytuacji kryzysowej i wychodzenia z kryzysu w tym zapoznanie się z działalnością innych placówek pomocowych i organizacji pozarządowych z tego obszaru.
5. Poznawanie nowych alternatyw spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie wyjść do kina i imprez okolicznościowych dla matek i ich dzieci.
6. Promocja zdrowego trybu życia poprzez zorganizowanie warsztatów z edukacji zdrowotnej.
7. Możliwość poprawy jakości relacji między matkami i ich dziećmi - organizowanie spotkań ze specjalistami (pedagog szkolny, psycholog)
8. Kształtowanie kontaktów dzieci z ich ojcem i jego rodziną.
9. Warsztaty i indywidualne porady prawne mające na celu popularyzację korzystania z przepisów prawa pośród samotnych matek.
10. Działania o charakterze socjalnym, mające na celu indywidualną pomoc w rozwiązywaniu trudnych, konfliktowych sytuacji rodzinnych, w tym pomoc finansowa.

Cele te zostaną osiągnięte poprzez realizację następujących zajęć:

Program modułu zajęciowego w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie dla kobiet samotnie wychowujących dzieci.

<i>L. p.</i>	<i>Rodzaje i formy zajęć</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Ilość godzin</i>
1.	Warsztaty psychoedukacyjne – „Komunikacja i integracja”.	Psycholog, terapeuta (w ramach współpracy z WUP lub PWSZ)	9 h
2.	Warsztaty „Radzenie sobie ze stresem”.	Psycholog, terapeuta (w ramach współpracy z WUP lub PWSZ)	9 h
3.	Warsztaty „asertywność i autoprezentacja”.	Doradca zawodowy (w ramach współpracy z WUP lub PWSZ)	9 h
4.	Cykliczne zajęcia terapeutyczne grupowe oraz indywidualne; treningi interpersonalne ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji z dzieckiem w tym z ojcem dziecka i jego rodziną.	Psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie	48 h
5.	Warsztaty psychologiczne obejmujące zagadnienia samotnego macierzyństwa i problemów z tym związanych.	Psycholog lub pedagog (umowa zlecenie)	9 h
6.	Wykłady obejmujące zagadnienia regulacji prawnych w rodzinach niepełnych, możliwości oraz formy podejmowania prawnych kroków mających na celu rozwiązanie trudnych sytuacji.	Radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie	9 h

<i>L. p.</i>	<i>Rodzaje i formy zajęć</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Ilość godzin</i>
7.	Indywidualne porady prawne, dyżury radcy prawnego.	Radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie	na bieżąco
8.	Edukacja zdrowotna – zajęcia z udzielania pierwszej pomocy, bezpłatne badanie słuchu wraz z wykładem.	Ratownik medyczny, protetyk słuchowy (w ramach wolontariatu)	6 h
9.	Porady na temat wizażu(m.in. nauka malowania się).	Osoba z przygotowaniem kosmetycznym (w ramach wolontariatu)	3 h
10.	Warsztaty relaksacyjne - joga.	Nauczyciel jogi (w ramach wolontariatu)	Na bieżąco
11.	Organizowanie spotkań samopomocowej grupy wsparcia . Działania mające na celu integrację grupy, wsparcie w postaci poradnictwa socjalnego, pomocy finansowej.	Pracownik socjalny i specjalista pracy z rodziną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie,	Na bieżąco
12.	Wyjścia do kina, biblioteka - czytanie książek, prasy, oglądanie tv i filmów.	Pracownik socjalny i specjalista pracy z rodziną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie,	Na bieżąco

<i>L. p.</i>	<i>Rodzaje i formy zajęć</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Ilość godzin</i>
13.	Dla osób bezrobotnych możliwość udziału w warsztatach aktywnego poszukiwania pracy prowadzonych przez doradcę zawodowego.	Doradca zawodowy (w ramach współpracy z WUP lub PWSZ)	9 h
14.	Możliwość skorzystania z zajęć podnoszące umiejętności: nauka języków obcych, obsługa komputera oraz Internetu, w zależności od możliwości inne zajęcia tematyczne planowane na bieżąco, z uwzględnieniem oczekiwań i predyspozycji uczestników.	Informatyk Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie wolontariusze Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie, pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie,	Na bieżąco
15.	Opieka nad dziećmi w czasie zajęć (odrabianie lekcji, gry planszowe, zabawy edukacyjne).	Pracownik socjalny i specjalista pracy z rodziną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie,	Na bieżąco
16.	W razie potrzeby swobodny, bezpłatny dostęp do komputera, Internetu, w razie pilnej potrzeby możliwość skorzystania z telefonu, ksero itd.	Pracownik socjalny i specjalista pracy z rodziną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie,	Na bieżąco

ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkanek miasta, samotnych matek ,które same wychowują dzieci.

Planujemy utworzenie dwóch grup:

1. Matki samotnie wychowujące dzieci w wieku do 6 lat korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie
2. Matki samotnie wychowujące dzieci w wieku szkolnym(szkoła podstawowa i gimnazjum) korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Maksymalna liczba uczestników grupy biorącej udział w programie to 8-10 osób.

REALIZATORZY – PARTNERZY

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie.
2. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie.
3. Wojewódzki Urząd Pracy Oddział Zamiejskowy w Koninie.
4. Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koninie
5. Pogotowie Ratunkowe w Koninie
6. Firma „Audiola”

ZASIĘG

Miasto Konin.

PLANOWANE EFEKY

- odbudowanie pozytywnego wizerunku własnej osoby,
- wzmocnienie poczucia własnej wartości, odkrycie swych mocnych stron i wykorzystywanie tej wiedzy w życiu codziennym,
- wzrost umiejętności społecznych dotyczących sprawowania opieki wychowawczej nad dziećmi,
- poprawa komunikacji z dzieckiem,
- nabycie/wzmocnienie umiejętności prawidłowego reagowania w sytuacjach zaburzeń równowagi w rodzinie,
- poznanie mechanizmów powstawania sytuacji kryzysowej i nabycie umiejętności wychodzenia z niej,
- nabycie umiejętności korzystania z instytucjonalnych, jak i oferowanych przez organizacje pozarządowe form wsparcia i pomocy,
- poznanie nowych, konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

KOSZTY PROGRAMU

Realizacja programu finansowana jest w ramach budżetu jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego – Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie – sekcja Klub Integracji Społecznej; ze środków na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Większość zadań w ramach powyższego programu realizowana będzie w ramach współpracy i wolontariatu, nie będzie wymagała nakładów środków finansowych.

MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie wpływu prowadzonych zajęć na odzyskanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania przez uczestników programu. Informacje uzyskane z powyższych działań będą wykorzystane do ewentualnych zmian w zajęciach realizowanych w ramach programu.

Opracowały:

Katarzyna Grabowska

Lila Kubicka

Konsultacje:

Anna Kwaśniewska

Magdalena Zbyszewska